

*Załącznik do Uchwały Nr XLI/387/22
Rady Miejskiej w Braniewie
z 21 grudnia 2022 r.*

GMINNY PROGRAM
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
na 2023 rok

Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Braniewa, ze szczególnym uwzględnieniem młodego pokolenia.

Założenia programowe zakładają zmniejszenie szkód społecznych i ekonomicznych, związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem substancji, które mogą prowadzić do narkomanii oraz ochronę rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkomanią.

Nade wszystko jednak ma służyć przygotowaniu dzieci i młodzieży do trzeźwego i zdrowego trybu życia. Występujące bezrobocie i obniżający się poziom życia społeczeństwa skutkuje wzrostem spożycia alkoholu. Towarzyszy temu zjawisku problem nasilenia przemocy w rodzinach dotkniętych uzależnieniem alkoholowym oraz narkomanią, powodujący dezorganizację wielu funkcji rodziny wyrażającej się w agresji słownej, fizycznej lub przymusie czy przemocy. Miejsce pozytywnych zachowań zastępują uczucia lęku, stałego zagrożenia własnej egzystencji.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok oparty jest na lokalnej diagnozie problemów alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem problemów dotyczących przemocy domowej oraz możliwości pomocy.

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, kierując się priorytetami wskazanymi przez „Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” oraz „Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii”.

I. Działania te kierowane są do pięciu zasadniczych grup:

1. Osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
2. Osób współuzależnionych.
3. Osób zajmujących się problemami alkoholowymi i narkotykowymi.
4. Dzieci i młodzieży.
5. Osób uczestniczących w reintegracji społeczno – zawodowej.

II. Działania objęte Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok zmierzają do:

1. Zapobiegania powstaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii.
2. Zmniejszania rozmiarów narastających problemów.
3. Zwiększania zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
4. Konsekwentnego egzekwowania prawa dotyczącego problemów alkoholowych na poziomie lokalnym.
5. Uwzględnienia problematyki przemocy w rodzinie związanej z nadużywaniem alkoholu i narkotyków, a głównie ochrony rodziny przed przemocą.
6. Systemowego i stałego prowadzenia profilaktyki dla dzieci i młodzieży.
7. Wspierania istniejącego systemu pomocowego.
8. Tworzenia dzieciom, młodzieży i dorosłym warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia (miejsca do uprawiania sportu, zabawy i wypoczynku).
9. Zapewnienia dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych, promujących wartościowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu i narkotyków.
10. Konsekwentnego egzekwowania zakazu podawania i sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
11. Zwiększania dostępności pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej.
12. Reintegracji społeczno - zawodowej z grup szczególnego ryzyka.
13. Przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

III. Diagnoza stanu problemów alkoholowych i narkotykowych oraz zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej.

W 2022 roku ogólna liczba punktów sprzedaży alkoholu w Braniewie wynosiła 56, do spożycia w miejscu sprzedaży: 17 zezwoleń na alkohol do 4,5% oraz piwo, 11 zezwoleń na alkohol od 4,5% do 18% bez piwa oraz 9 zezwoleń na alkohol powyżej 18% (dane na 15.11.2022 rok limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo 35 zezwoleń, powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa 35 zezwoleń, powyżej 18% zawartości alkoholu 25 zezwoleń). do spożycia poza miejscem sprzedaży: 41 zezwolenia na alkohol do 4,5% oraz piwo, 41 zezwolenia na alkohol od 4,5% do 18% bez piwa oraz 39 zezwoleń na alkohol powyżej 18% (dane na 15.11.2022 rok limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo 55 zezwoleń, powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa 48 zezwoleń, powyżej 18% zawartości alkoholu 43 zezwolenia).

Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjęła i rozpatrzyła 23 wniosków o objęcie leczeniem przymusowym. Do Sądu trafiło 14 wniosków. Ponadto udzielono 54 porad prawnych, 73 porad psychologicznych w Punkcie Przeciwdziałania Przemocy, 37 badań przesiewowych i wczesnej interwencji u pacjentów z problemem alkoholowym oraz wczesnego wykrywania pacjentów z grupy ryzyka i udzielania im pomocy medycznej. Prowadzono zajęcia pomocowe w świetlicy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi pochodzącymi z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową w Braniewskim Centrum Kultury. W zajęciach świetlicowych i sportowych średnio bierze udział podczas jednego spotkania piętnaścioro dzieci. W szkołach na terenie miasta Braniewa organizowane są stałe programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.

Grupa motywująco-zadaniowa spotkała się z 122 osobami. W grupach samopomocowych zarówno uzależnionych jak i współuzależnionych na mitingach spotyka się jednorazowo od kilku do kilkudziesięciu osób. W rezultacie wspierania Centrum Integracji Społecznej aktywność zawodową podjęło 32 osób. Do 18 listopada 2022 roku Komenda Powiatowa Policji w Braniewie zatrzymała w wyniku działań kontrolnych 144 nietrzeźwych prowadzących pojazdy. W wyniku działań i interwencji osadzono 40 osób do wytrzeźwienia w braniewskim Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych.

Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii 28.

IV. Działania z zakresu profilaktyki dla miasta Braniewa prowadzą:

- 1. Inspektor ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii** – biuro inspektora mieści się w Braniewie przy ul. Kościuszki 10 – pełni funkcję koordynatora działań w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
- 2. Punkt przeciwdziałania przemocy** - mieszący się w Braniewie przy ul. Kościuszki 10 - pełni rolę punktu pierwszego kontaktu dla osób zwracających się o pomoc w związku z problemami alkoholowymi, narkomanią i przemocą w rodzinie.
- 3. Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – mająca siedzibę w budynku Urzędu Miasta, podejmuje działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu jak również opiniuje wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
- 4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** – mieszczący się przy ul. Rzemieślniczej – realizuje zadania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach statutowej działalności.
- 5. Sąd Rejonowy** realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez orzekanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, przydziela kuratorów sądowych.
- 6. Świetlica opiekuńczo - wychowawcza** – mieści się w Braniewskim Centrum Kultury prowadzi działalność informacyjną, edukacyjną oraz dożywającą dzieci z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową.
- 7. Placówki Terapii Odwykowej** – Specjalistyczne ośrodki leczenia, w których przebywają pacjenci kierowani przez Sąd Rejonowy na przymusowe leczenie odwykowe, oraz osoby uzależnione leczące się w tych placówkach dobrowolnie.
- 8. Placówki oświatowe** tj. szkoły, poradnie psychologiczno - pedagogiczne – prowadzą działalność informacyjną edukacyjną i pomocową dla dzieci i młodzieży.
- 9. Braniewskie Stowarzyszenie Abstynenckie, Grupy Samopomocowe** - udzielają pomocy osobom z kręgu problematyki uzależnień.
- 10. Centrum Integracji Społecznej** mieści się w Braniewie przy ul. Kościuszki 93 – jako instytucja pozarządowa realizuje pełen zakres programu zatrudnienia socjalnego umożliwiającego walkę z ubóstwem i społecznym wykluczeniem.

- 11.** Gminny Program Profilaktyki jest programem otwartym na wszelkie instytucje mające na celu propagowanie trzeźwości , przeciwdziałanie alkoholizmowi i przeciwdziałanie narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.

V. Cele i zadania własne Miasta Braniewa w roku 2023:

1. C e l e:

1. Zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu przez młodzież.
2. Zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnień w tym behawioralnych.
3. Zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych.
4. Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków.
5. Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych i narkotykowych zaburzeń życia rodzinnego.
6. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
7. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.
8. Tworzenie bazy materialnej organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023.

2. Z a d a n i a:

Zgodnie z intencją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz postawionymi celami – przyjmuje się następujące zadania w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok.

1. Ograniczenie popytu na środki psychoaktywne przez stworzenie atrakcyjnej wobec nich alternatywy.

- a) tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb związanych z kulturą fizyczną,
- b) prowadzenie działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin patologicznych,
- c) propagowanie pozytywnych wzorców zachowań przez organizowanie imprez masowych

aktywizujących społeczność lokalną (np. Festyny z okazji Dnia Dziecka, turnieje sportowe, konkursy).

- d) dofinansowanie wyjazdów dzieci z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową na kolonie, obozy z programem profilaktycznym,
- e) wspieranie w formie dotacji Centrum Integracji Społecznej w Braniewie aktywizującego społeczność miejską wykluczoną społecznie.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- a) organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych programów profilaktycznych, informujących o szkodliwości nadużywania alkoholu i sięgania po środki odurzające, nastawionych na promowanie zdrowego stylu życia ze szczególnym naciskiem na nabywanie praktycznych umiejętności psychologicznych. Prowadzenie działań dotyczących cyberprzemocy, agresji w internecie oraz uzależnieniom behawioralnym,
- b) rozpowszechnienie informacji w środkach masowego przekazu (zwłaszcza lokalnych) o istnieniu i działaniu grup terapeutycznych, samopomocowych, trzeźwościowych.

3. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin.

- a) prowadzenie szerokiej oferty zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu, narkomanii i ich rodzin,
- b) tworzenie warunków sprzyjających zwiększaniu dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz podnoszenie jakości świadczonych usług w istniejących placówkach pomocowych,
- c) udostępnienie możliwości korzystania z bezpłatnej, profesjonalnej pomocy psychologicznej,
- d) udostępnienie możliwości korzystania z bezpłatnej profesjonalnej pomocy lekarskiej pierwszego kontaktu wczesnego wykrywania pacjentów z grupy ryzyka i udzielania im pomocy medycznej,
- e) wspieranie w formie szkoleń członków Zespołu Interdyscyplinarnego,
- f) wspomaganie działalności środowisk wzajemnej pomocy (grupy samopomocowe oraz

Braniewskie Stowarzyszenie Abstynenckie).

4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- a) prowadzenie bezpłatnych konsultacji prawnych,
- b) prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- c) podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych od alkoholu przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a zwłaszcza:
 - prowadzenia rozmów profilaktycznych, motywujących do podjęcia leczenia dobrowolnego,
 - finansowanie badań przez biegłego lekarza w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia alkoholowego,
 - przeprowadzanie przez członka Komisji – pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej- wywiadów środowiskowych osób uzależnionych od alkoholu,
 - kierowanie do Sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

VI. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi niektóre zadania ustawowe jak również działania objęte Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok prowadzi Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana przez Burmistrza Miasta.

Za udział w pracach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się wynagrodzenie w wysokości 100 zł brutto za jedno posiedzenie.

Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności. Wypłata wynagrodzenia nastąpi po zakończeniu każdego miesiąca.

Zasady pracy komisji określa Burmistrz Miasta.

VII. Koordynację realizacji Programu prowadzi Burmistrz Miasta poprzez Inspektora ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

VIII. Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok.

Zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok finansowane są z opłat za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Planowane wpływy na rok 2023 szacuje się w kwocie 338000,00 zł. Środki te rozdzielane są ze względu na klasyfikację budżetową gdzie na przeciwdziałanie alkoholizmowi przeznaczona jest kwota 271202,00 zł. ,natomiast na przeciwdziałanie narkomanii kwota 66798,00 zł.